

Ainavu ekoloģiskais plāns (ainavu telpas struktūras elementi)

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.13.							
1. Ainavas attīstības mērķis	Skujkoku mežu ainava ar mistrotu mežu plankumiem, lielu vecu mežaudžu īpatsvaru.							
2. Pašreizējā ainavas struktūra (zemes izmantošana, matricas un plankumi, ekotonu raksturojums, mežaudžu sastāvs un struktūra)	Pašreizējā ainavas struktūra: Homogēna mežu ainava ar purvu, purvainu mežu un lauksaimniecības zemju plankumiem.							
	Teritorijas platība: 4663,2 ha							
	Zemes izmantošanas veids:							
	<ul style="list-style-type: none">Mežu zemes: 3961,7 ha [satelītkarte], 4038,2 ha [mežaudžu datu bāze],Izcirtumi: 82 ha [mežaudžu datu bāze],Purvi: 140 ha,Lauks. izm. zemes: 559,2 ha,Ūdenstilpes: 2,3 ha.							
	Mežaudžu raksturojums (%):							
	SUGA	Kopā:	0-20	21-40	41-60	61-80	80-100	>100
	P	61,6	7,1	1,2	9,2	16,4	14,1	13,5
	E	16,5	4,8	5,5	2,7	1,6	1,3	0,6
	B	15,1	2,7	1,3	4,2	5,4	1,4	0,1
	M	1,9	0,3	0,2	0,5	0,6	0,3	0,1
A	2,7	0,1	0,0	0,4	1,4	0,5	0,2	
Ba	2,4	0,5	1,0	0,9	0,0	0,0	0,0	
Platlapji	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
3. Bioloģiskās daudzveidības raksturojums (sugas, biotopi, ekosistēmas)	Teritorijas piemērotība indikatorsugām: 1% teritorijas ietilpst lāča kodolzonā; Visa teritorija ietilpst lūša kodolzonā; 94,1 ha aizņem lidvāverei piemērotas mežaudzes;							

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.13.
	<p>1820 ha teritorijas ietilpst meža kodolzonā; 282 ha teritorijas ietilpst dzeņu kodolzonā; 1322 ha teritorijas aizņem melnajam stārķim piemērotas mežaudzes; 496 ha teritorijas aizņem melnajai dzilnai piemērotas mežaudzes; 168 ha teritorijas aizņem trīspirkstu dzenim piemērotas mežaudzes; 929 ha teritorijas aizņem baltmugurdzenim piemērotas mežaudzes; 101 ha teritorijas aizņem dabiskie mežu biotopi.</p>
4. Pašreizējās ainavas estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības	<p>Teritorijas estētiskais novērtējums: Teritorijai kopumā nepiemīt augsta estētiskā vērtība. Vizuāli vērtīga ir teritorijas daļa, kas robežojas ar Salacas upi.</p> <p>Teritorijas kultūrvēsturiskais novērtējums: Teritorijai nepiemīt augsta kultūrvēsturiskā vērtība.</p>
5. Vispārējās tendences ainavas struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori	<p>Ainavas struktūras attīstības tendences: Būtiskas izmaiņas teritorijas ainavu struktūrā nav sagaidāmas. Paredzams, ka nelielie lauksaimniecībā izmantojamo zemju plankumi varētu apmežoties. Šis process nebūtu vēlams teritorijā ap Salacas upi. Aktivizējoties mežsaimnieciskajai darbībai varētu palielināties meža fragmentācija ar izcirtumiem. Paredzams, ka intensīvāka fragmentācija varētu būt saimnieciski izmantojamajās zonās. Savukārt, veco mežu masīvi ar saimnieciskās izmantošanas ierobežojumiem netiks fragmentēti.</p> <p>Mežu attīstības tendences: Mežu platība, kurai ir sasniegts vai turpmākajos 15 gados tiks sasniegts ciršanas vecums (iespējama meža izciršana) – 1477,1 ha. Ievērojamas vērtīga meža platības pakļautas saimnieciskās darbības riskam. Neievērojot apsaimniekošanas rekomendācijas veco mežu īpatsvars var būtiski samazināties. Ievērojot apsaimniekošanas rekomendācijas veco mežaudžu īpatsvars palielināsies, samazināsies egles tīraudzes.</p>

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.13.
6. Ainavu vai ainavu elementu pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu struktūru	<p>Patreizējais aizsardzības režīms: Mikroliegumu platība: 213,8 ha (4,6%), ĪADT platība: 619 ha (13,3%), Ainavu aizsardzības zonas platība: 3804,5 ha (81,6%).</p> <p>Aizsardzības režīma ietekme uz ainavu struktūru: Līdzšinējais aizsardzības režīms ir nodrošinājis vienota mežu masīva saglabāšanu. Saglabājot esošo zonējumu teritorija tiks saglabāta kā mežu ainava. Atsevišķu ainavas elementu – bioloģiski vērtīgo veco mežu, aizsardzība uzskatāma par nepietiekamu (no mežsaimnieciskās darbības iespējamības) un vēlams to pastiprināt, lai saglabātu vienus no nozīmīgākajiem šīs ainavas elementiem neskartus.</p>
7. Vēlamā ainavu struktūras un tās elementu attīstība	<p>Mežu ainava, kur saimniekošana notiek, maksimāli imitējot dabisko procesu norisi; var veidot mikrofragmentāciju (dažu koku lieluma lauces un mazi klajumi), bet nedrīkst veidoties lielas izcirtumu un jaunaudzū vienlaidu platības. Nozīmīgā platībā saimnieciska iejaukšanās nenotiek un audzes tiek apsaimniekotas galvenokārt ar mērķi nodrošināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos; Mežā liels daudzumu sausokņu, visās mežaudzēs jāpalielina lielu dimensiju koku daudzums.</p>
8. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai, t.sk. konkrētas rīcības (īstermiņa, ilgtermiņa) vēlamā mērķa sasniegšanai	<p>Visā poligona teritorijā:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vismaz 25% no mežaudzēm tiek apsaimniekotas kā galveno mērķi izvirzot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, vēl vismaz 15% (priekšroka priežu audzēm ar vismaz 150g koku klātbūtni sastāvā purvu tuvumā, platlapjiem un melnalkšņu un bērzu audzēm uz mitrām augsnēm — dumbrājiem, liekņai, slapjajai gāršai u.tml., vēlams lielākos blokos, kur mazāka līdzšinējā apsaimniekošanas ietekme) pilnībā bez mežsaimnieciskās iejaukšanās (izdalāma dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zona un dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zona atbilstoši mežu masīvu AEP izstrādes vadlīnijām). 2. Izstrādātajās audzēs jāatstāj lielāks skaits (vismaz 10 uz ha) tādu ekoloģisko koku,

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.13.
	<p>kas var sagaidīt nākamās paaudzes mežu (priedes, bet kur to nav, apses, kā arī lielu apšu stumbeņi; lielākās apses var mērķtiecīgi atzarot, lai to vainagi nenoēnotu jauno mežaudzi).</p> <p>3. Sagatavojot augsni sausieņu meža (uz smilts augsnēm) cirsmas apmežošanai nav vēlams pielietot mehāniskas augsnes apstrādes metodes, bet gan kontrolētu zemsedzes dedzināšanu un meža materiāla atlikumu (zaru, krūmu) dedzināšana vairākās nelielās kaudzēs.</p> <p>4. Mākslīgās izcelsmes egļu audzes dabiskošanas, ļaujot tajās veidoties lapu koku piemistojumam; izcirstās platības atstājamas dabiskai apmežošanai ar apsi, bērzu un melnalksni (atkarībā no audzes), bet kur pieļauj augšanas apstākļi, izcirtumi apmežojami ar platlapjiem.</p> <p>5. Nav pieļaujama derīgo izrakteņu ieguve Salacas ielejas teritorijā.</p> <p>Dabas aizsardzības mežu bez saimnieciskās darbības zonā:</p> <p>6. Pieļaujami tikai biotehniskie pasākumi, kas nodrošina vai palielina teritorijas bioloģisko daudzveidību.</p> <p>Dabas aizsardzības mežu ar pieļaujamu saimniecisko darbību zonā:</p> <p>7. Jāsaglabā bioloģiski vecās, jauktās egļu-apšu un apšu-egļu audzes, kurās ir arī otrā stāva egles. Jāveicina šādu audžu veidošanās- mežā jābūt pārstāvētām visu vecuma klašu jauktajām egļu-apšu un apšu-egļu audzēm.</p> <p>8. Jāsaglabā pieaugušu un pāraugušu priežu audžu īpatsvars vismaz pašreizējā līmenī, bet jāpalielina šādu bērzu, melnalkšņu un apšu audžu platības (līdz vismaz 4-5%, t.sk. apse vismaz 1%).</p> <p>9. Nav pieļaujama nekāda sauso koku (īpaši vecu, dobumainu priežu) izciršana, pēc iespējas saglabājami arī visi bērzu un melnalkšņu stumbeņi vai kalstoši koki (ap tādiem veidojamas atstājamo koku grupas).</p> <p>10. Priežu audzēs, kur paredzēta saimniekošana, meža ciršana jāveic tā, lai tās kopējais iespaids (ciršana, izvešana, atjaunošana un kopšana) traucējumu ziņā būtu vismazākais. Jāizvairās no jebkādas darbības no 1. marta līdz 31. jūlijam.</p>

Starptautiskas nozīmes mežu un mitrāju kodolzona	Poligona Nr.: 1.1.13.
	<p>11. Cirsmu rezultātā nedrīkst veidoties klajumi, kuru platums jebkurā virzienā ir lielāks par 100 metriem.</p> <p>12. Strādājot maksimāli jā saglabā zemes stāva struktūrelementi – izgāztu koku saknes, resnas kritālas u.tml., kā arī jācenšas cirsmu malas neveidot taisnas.</p> <p>13. Tur, kur kailciršu pielietošanai nav alternatīvas, atstājami vismaz 20 koki uz ha, no tiem veidojot grupas.</p> <p>14. Nogabalos, kur priedes vecums ir virs 100 gadiem, saules apspīdētās dienvidu ekspozīcijās vēlams veikt egles un u.c. pameža izņemšanu.</p>
9. Priekšlikumi ZVBR zonējuma maiņai	Ievērojot apsaimniekošanas rekomendācijas saglabāt esošo teritorijas zonējumu. Šobrīd esošā neitrālā zonā iekļaujama ainavu aizsardzības zonā. Iespējama jaunu mikroliegumu veidošana. Vēlama esošo mikroliegumu robežu pārskatīšana.